

VERGİ SİRKÜLERİ

30.03.2023

No: 2023/037

KONU: Döviz Yükümlülüğü Olan Tüzel Kişilerin Döviz veya TL Cinsinden Mevduat ve Katılma Hesaplarına Destek Sağlanmasına İlişkin Tebliğ Hak.

30 Mart 2023 Tarihli ve 32148 Sayılı Resmi Gazete’de “Döviz Yükümlülüğü Olan Tüzel Kişilerin Döviz veya Türk Lirası Cinsinden Mevduat ve Katılma Hesaplarına Sağlanacak Destek Hakkında Tebliğ (Sayı: 2023/6)” yayımlanmıştır.

Tebliğ ile döviz yükümlülüğü olan (ithalat bedeli veya döviz kredilerinin geri ödemelerine ilişkin yükümlülükleri olan) yurt içi yerleşik tüzel kişilerin yükümlülükleri kapsamında döviz dönüşüm veya Türk lirası cinsinden mevduat ve katılım fonu hesaplarına destek sağlanması amaçlanmaktadır.

1) Döviz tevdiat hesapları ve katılım fonlarının vadeli Türk lirası mevduat veya katılma hesaplarına dönüşümü

Döviz yükümlülüğü olan yurt içi yerleşik tüzel kişilerin bankalarda mevcut olan ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabı bakiyeleri, hesap sahibinin talep etmesi halinde vade başı kuru üzerinden Türk lirasına çevrilecektir.

Bankanın bu işlem sonucunda elde ettiği döviz, vade başı kuru üzerinden Merkez Bankası tarafından satın alınacak ve karşılığı Türk lirası ilgili bankaya aktarılacaktır.

Banka tarafından yurt içi yerleşik tüzel kişiler için 1 aydan az olmamak üzere Merkez Bankasınca belirlenecek vadelerde Türk lirası mevduat veya katılma hesabı açılacaktır.

2) Türk lirası mevduat veya katılma hesaplarına ilişkin hükümler

Döviz yükümlülüğü olan yurt içi yerleşik tüzel kişilere bankalarda mevcut olan Türk lirası cinsinden mevduat veya katılım fonu hesabı bakiyeleri için vade başı kuru üzerinden hesap sahibinin talebine istinaden 1 aydan az olmamak üzere Merkez Bankasınca belirlenecek vadelerde hesap açılacaktır.

3) Vade sonu işlemleri

Vade sonunda Türk lirası mevduat hesabı sahibine anapara ile faiz, katılma hesabı sahibine ise vade sonundaki katılma hesabı bakiyesi banka tarafından ödenecektir.

Vade sonu kurunun vade başı kurundan yüksek olması ve kur farkı üzerinden hesaplanan tutarın banka tarafından ödenecek faiz veya kâr payından yüksek olması durumunda, kur farkı üzerinden hesaplanan tutardan faiz veya kâr payı düşülerek hesaplanan tutar Merkez Bankasınca mevduat veya katılma hesabı sahibine ödenmek üzere ilgili bankaya aktarılacaktır.

Türk lirası mevduat veya katılma hesabından vadeden önce çekim yapılması halinde Merkez Bankasınca kur farkına ilişkin ödeme yapılmayacaktır.

Merkez Bankası tarafından bu uygulama kapsamında açılan Türk lirası mevduat veya katılma hesaplarına vade sonunda yenilenme imkânı tanınabilecektir.

4) Faiz Oranı

Bankanın mevduat hesabına uygulayacağı faiz oranı Merkez Bankasınca belirlenen bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının altında olamayacaktır. Katılma hesabına sağlanacak getirinin Merkez Bankasının katılım bankaları ile açık piyasa işlemleri kapsamında yaptığı bir hafta vadeli geri satım vaadi ile alım işlemlerinde oluşan maliyetten düşük olması halinde aradaki farkı katılım bankacılığı esasları çerçevesinde katılım bankası karşılayabilir, karşılanmayan kısım için Merkez Bankasınca ödeme yapılmayacaktır.

Merkez Bankası, bankanın mevduat hesabına uygulayacağı azami faiz oranını belirlemeye yetkili olacaktır.

5) Döviz alımı yapmama taahhüdü ve bu taahhüdün yerine getirilmemesi

Bu Tebliğ kapsamında mevduat veya katılma hesabı açan yurt içi yerleşik tüzel kişiden hesabın vadesi boyunca döviz alımı yapmama taahhüdü alınacaktır.

Döviz alımı yapmama taahhüdünün yerine getirilmemesi halinde taahhüdünü yerine getirmeyen yurt içi yerleşik tüzel kişilerin Merkez Bankası kaynaklı kredi kullanım talepleri, taahhüdün yerine getirilmediğinin tespit edildiği tarihten itibaren bir yıl süreyle kabul edilmeyecektir.

6) İstisnalar

Tebliğde aşağıdaki hükümlerin bu Tebliğ kapsamında açılacak Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına uygulanmayacağı belirtilmiştir:

a) 16/10/2006 tarihli ve 2006/11188 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Mevduat ve Kredi Faiz Oranları ve Katılma Hesapları Kâr ve Zarara Katılma Oranları ile Özel Cari Hesaplar Dahil Bu İşlemlerde Sağlanacak Diğer Menfaatler Hakkında Kararın 4 üncü maddesinin birinci fıkrası:

“Mevduata faiz dışında, katılma hesaplarına ise kar payı dışında menfaat temin edilemez. Mevduat ve katılım fonu sahipleri lehine verilecek özel sigorta teminatı ve operasyonel işlemlerin tamamlanması için gereken tutarın ödemediği önce belirli bir hesaba yatırılması haricinde belirli bir mevduat veya katılım fonu bakiyesinin bankada tutulması zorunluluğunun bulunmaması kaydıyla maaş ödeme ve/veya belirli hizmetlerin sunulması kapsamında yapılan protokoller uyarınca anlaşma yapılan kurumlara ve/veya kurum çalışanlarına sağlanacak aynı veya nakdi menfaatler bu düzenlemenin dışındadır.”

b) 10/2/2020 tarihli ve 31035 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mevduat ve Kredi Faiz Oranları ve Katılma Hesapları Kâr ve Zarara Katılma Oranları Hakkında Tebliğ (Sayı: 2020/3)’in 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi ve dördüncü fıkrası hükümleri:

“(1) Bankalarca, mevduata uygulanacak sabit veya değişken faiz oranları serbestçe belirlenir.”

“(4) Türk lirası olarak açılacak mevduat hesapları için döviz veya kıymetli madenlere endeksli faiz oranı belirlenemez.”

Saygılarımızla,
Fikirli YMM Ltd. Şti.